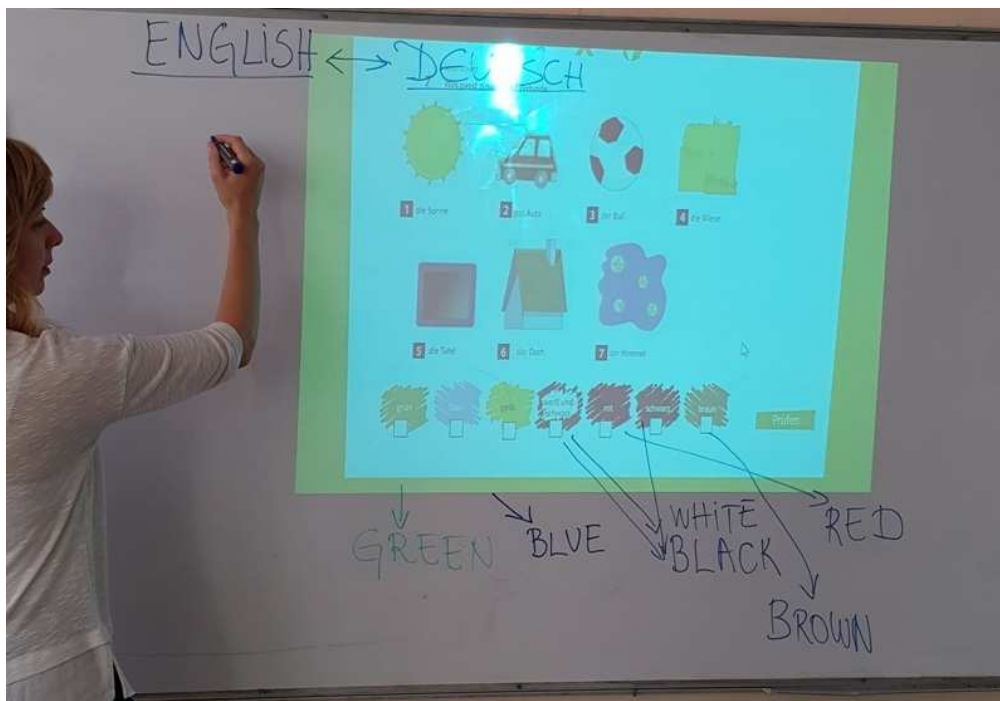

PODACI O USTANOVU/ŠKOLI	PODACI O AUTORIMA/AUTORKAMA
Naziv škole: OŠ „Pavle Savić“	Dragana Pavlović, master profesor nemačkog jezika i književnosti Mirjana Damljanović, master profesor engleskog jezika i književnosti
Mesto, opština: Beograd, Zvezdara	
Školska uprava: Beograd	
Opis primera dobre prakse IO	
Oseti, prihvati i pomози!	
Ključne reči: <i>osnovna škola, spektar autizma, strani jezici</i>	
Opis obrazovne situacije učenika i okruženja	
<p>Učenik ide u osmi razred. Nastavu engleskog i nemačkog jezika od petog razreda prati uz prilagođavanje načina rada i uslova u kojima se izvodi obrazovno-vaspitni rad. Učenik redovno pohađa nastavu kao i časove dopunske nastave koje su organizovale predmetne nastavnice oba jezika. Piše štampanim slovima, ne zna slova latinice, otežano čita i govori. Brzo zaboravlja naučeno. Rado radi vežbe povezivanja, dopunjavanja i zokruživanja. Pažljivo sluša kada mu se nešto priča, objašnjava ili čita i najbolje uči na taj način. Takođe pokazuje veliko interesovanje za prilagođena vežbanja iz digitalnog udžbenika. Najbolje rezultate postiže radom u paru. Instrukcije moraju da budu precizne i jasne. Učenici iz razreda ga podržavaju i često mu pomažu na časovima, a po pozivu dolaze i na dopunske časove da mu pomognu. Savladao je osnovno gradivo u vezi sa leksikom i gramatikom kroz vežbe zaokruživanja, dopunjavanja i povezivanja. S obzirom da otežano čita, potrebno je sa njim kontrolisano usmeno ponavljati reči.</p> <p>Počev od sedmog razreda, učenik dolazi na dopunske časove jednom mesečno koje za njega organizuju nastavnice nemačkog i engleskog jezika.</p>	
Opis dobre prakse	
<p>U toku časova korišćeni su digitalni udžbenik, video projektor, bela tabla, markeri u boji, slikovnice na nemačkom i engleskom jeziku, fleš kartice, dvojezični nemačko-engleski rečnik. Nastavnice su zajedno sa učenikom planirale dinamiku rada i dogovarale se o sprovođenju daljih aktivnosti. U realizaciji časa, aktivno su učestvovali učenici iz odeljenja, a najveći oslonac mu je bio par iz klupe. Uz poštovanje zajedničkog dogovora stečeno je uzajamno poverenje između učenika i nastavnica. Nastavnice su primetile da učenik najbrže usvaja i pamti termine iz oba jezika kada se koriste posebno prilagođena vežbanja zasnovana na sličnosti dva jezika. Nekoliko časova bilo je posvećeno učenju termina koji počinju na isto slovo u oba jezika.</p>	

Primer

1

Učenik je učio reči koje počinju na isto slovo u engleskom i nemačkom jeziku. Nakon toga, učenik je savladao reči u vezi sa bojama. Potom je radio vežbe povezivanja i imenovanja naučenih reči i izraza : apple- der Apfel, ball- der Ball, house - das Haus, orange - das Orange, island - die Insel, sun - die Sonne; blue - blau, green- grün, red - rot, white - weiß... Učenik je savladao predviđene vežbe uz pomoć nastavnica.

Na slici 1. se vidi konkretan primer povezivanja nemačkih i engleskih reči koje su projektovane na beloju tabli preko video bima. Nastavnica ispisuje pojmove na nemačkom i engleskom jeziku. Učenik treba da pronađe sličnosti, da ih poveže i naglas izgovori:

Primer 2

U razgovoru sa učenicom nastavnice su saznale da bi voleo da postane kuvar i da ima svoj restoran. Nekoliko časova bilo je posvećeno učenju termina u vezi sa naručivanjem hrane u restoranu : restaurant - das Restaurant, café - das Café, A table for two, please - Ein Tisch für zwei Personen bitte (Molim Vas sto za dvoje); Do you have any vegetarian dishes? - Haben Sie vegetarische Gerichte? (Da li imate vegetarijansku hranu?) Učeniku su se te vežbe izuzetno dopale i trudio se da termine usvoji što brže. Na časovima su se, takođe, učile reči u vezi sa ishranom: milk - die Milch, bread - das Brot, tomato - die Tomate, water - das Wasser, salad - der Salat, yogurt - der Jogurt, cook - kochen, orange juice - der Orangensaft, ice cream - das Eis, coffee - der Kaffee, tee - der Tee... Uz pomoć učenika iz razreda uvežbano je nekoliko osnovnih izraza u vezi sa naručivanjem hrane i snalaženjem u restoranu. Potom je učenik povezivao hranu sa bojama, jer je te termine učio na prethodnim časovima.

Na slici 2 se vide fleš kartice i dvojezični nemačko-engleski rečnik sa terminima u vezi sa hranom i restoranom. Nastavnica izgovara reč na nemačkom jeziku a učenik bi trebalo da pronade fleš karticu sa tim pojmom i da je pokaže i naglas izgovari reč. Potom druga nastavnica izgovara pojmove na engleskom jeziku i učenik joj pokazuje pojmove na karticama i naglas izgovara reč.

Posle završene oblasti, učenik popunjava upitnik, i na taj način nastavnice stižu uvid u njegovo mišljenje o uspešnosti časa.

Primer 3. Upitnik- Mišljenje o času:

Čas je bio zanimljiv:

	1	2	3	4	5	
Uopšte nije bio zanimljiv						Bio je veoma zanimljiv

Razumeo sam gradivo:

	1	2	3	4	5	
Uopšte nisam razumeo						Razumeo sam sve

Odgovarao mi je način rada na času:

	1	2	3	4	5	
Uopšte mi nije odgovarao						U potpunosti mi je odgovarao

Zaključak

Ovakav način bilingvalne nastave dao je kod učenika, koji prati nastavu po prilagođenom programu, pozitivne rezultate. Učenik je brže savladao gradivo predviđeno nastavnim planom i programom i nije zaboravljao nove naučene reči, što mu se ranije dešavalo. Kod ovakvih učenika koji sami ne mogu da čitaju i pišu, koji traže dodatnu podršku kao i dodatno angažovanje i pažnju nastavnika, bitno je da im se omogući vizuelni način rada uz pomoć digitalnog udžbenika ili nekog sličnog nastavnog sredstva. Bitno je i da nastavnik ume da ga zainteresuje i da izabere teme koje su mu interesantne a da budu predviđene nastavnim planom i programom. Veoma je važno da i drugi učenici iz odeljenja budu uključeni u ovakav vid nastave kako se učenik ne bi osećao izolovano i odbačeno. Sa druge strane, kod ostalih učenika javlja se osećaj empatije i želja da pomognu i prihvate nekog ko se na neki način razlikuje od njih.

Profesionalna dobit

Veliku dobit imao je učenik jer su ga drugari prihvatili, nisu mu se smejali. Uz njihovu pomoć i asistenciju nastavnica naučio je dosta toga što sam ne bi mogao. Veliku dobit imali su učenici koji su uvideli da svojom nesebičnom podrškom i pomoći mogu mnogo da olakšaju drugu učenje. Profesionalnu dobit su imale nastavnice engleskog i nemačkog jezika jer su uspele da sruše most nerazumevanja između učenika sa smetnjama u razvoju i ostalih đaka u odeljenju.